

LUIGI KOIK,

õpetaja, kelle käe alt on läinud kehalise kasvatuse õpetajaks õppima 14 (!) õpilast (Mai Jõevee, Vello Kaptein, Rein Aule jt.). Tema esimene ja ainuke töökoht on olnud Lihula keskkool. Seda juba nelikümmend neli (!) aastat. Edasi räägib kauaaegne kehalise kasvatuse ja praegune tööõpetuse õpetaja ise.

OLNUST

Tallinna 1. keskkooli ma ei lõpetanud. Üks aasta jäi puudu, enne tuli vahele Tallinna 1944. aasta märtsipommitamine venelaste poolt. Selle-eest lõpetasin kehakuütuuritehnikumi. Ei ole kahetsenud, et just niimoodi läks. Vaevalt et ma muidu Lihulas oleksin.

Iga põlvkond on omamoodi, ei saa paralleele tõmmata, et «Vaata, kuidas vanasti oli.» Praegust ja endist ei saa võrrelda, ajad on niivõrd muutunud. Kui mina alustasin, siis see oli üldine spordivaimustus. See oli igal pool nii, mitte ainult siin, Lihulas. Praegu valitsevad üle kõige kino (SAT TV) ja kõrts. Tänapäeva meelispordiala korvpalli tõin Lihulasse mina, enne seda mängu siin ei tuntud. Siis valitses üldine võrkpallipuum. Alevis oli neli võrkpalliväljakut ja need kõiki soovijaid ära ei mahutanud. See oli kas 1949. või 1950. aastal, kui meie kooli poisid tulid võrkpallis Eesti koolinoorte meistriks. Olime ikka need õiged, mitte mingid poolmeistrid. Meie poistest paremaid Eestis ei olnud. Mängisime vahetusmeesteta, kuuekesi ja need nimed on sobiv korra üle lugeda.

Arpad Andreller. Hilisem kauaaegne Pärnu linna peaarhitekt.

Ivar Andreller. Koos Ivan Gratšoviga mängis kaua aega Eesti koondise sidemängijana.

Raimond Pärismaa. Praegu on Rapla mail agronoom.

Elmar Keskküla. Oli ülikooli juures teadustööl.

Bernhardt Silbaum. Kogu aeg Lihula mees olnud. Tema on ka ainuke, keda ma praegu iga päev näen.

Juhan Loidapi käekäigust ei tea ma praegu midagi.

Aeg oli selline, et ise pidin treener olema, kõik ISE TE-GEMA. Keegi kusagilt minu eest midagi tegema ei tulnud. Põhiline oli meil siiski kergejõustik. Needsamad võrkpallipoisid tegid ka kõik kergejõustikku, Keskküla oli väga hea odamees, kahekordne koolinoorte hõbe, Charles Vallmanni järel. Minu õpilastest **Rein Ling** oli kaua aega vabariigi koondises. Vasaraheitja **Pikkmaa, Villu** käis Eesti koondisega I rahvaste spartakiaadil. Tema oli isegi poksis mitmekordne Eesti koolinoorte meister. Poksi tegime sellel ajal ka, **Kondrašov** tuli hiljem Eesti täiskasvanute meistriks. Maadlejaid ja tõstjaid on mul olnud. **Heinar Palumäe** on tõstmises mitmekordne Eesti meister.

Kergejõustiklastest olid Oun-

Lihula keskkooli abiturient Ene Sitsmann oli maakonnas mõõdunud hooajal parim kettaheitja.

puud viimased, kes minu aйл tegid (Merike Ounpuu, Eesti kahekordne täiskasvanute meister; Karin Ounpuu, Eesti noortekoondise liige kergejõustikus). Mina tegin nendega alguses, siis meelitati nad ära. Alguses Haapsailu, hiljem Tallinnasse TSIK-i. Kas sellest kasu ka midagi oli? Mina ise kahtlen küll selles sügavalt. Põhiviga oii minu meelest seiles, et liiga kiiresti taheti nendelt tulemusi saada, ja siis tulid vigastused.

Millest praegu puudust tunnen, on see, et kooli kõik edetabelid ja rekordite raamatud, mida läbi aegade sai peetud, on kaduma läinud. Sellest on küll hirmus kahju. Ehk on need kuskil veei olemas?

OLEVAST

Nüüd tehakse väljas üldse vähe sporti, kehalise kasvatuse tunnid on kõik sees. Minul oli omal ajal vastupidi. Saal tüütas ära ja rohkem tahtis minn väljas olla. Kuuli-ketast praegu käes enam ei hoita. See torkabki kõigepealt silma, heidete tase on langenud ja heitjaid-tõukajaid enam pole. Meil omal ajal 4 kg kuuliga alla 10-meetrise tulemusiga tüdrukud kooli edetabelisse ei pääsenud. Nüüd võidetakse 8,5 meetriga Haapsalu spordikooli meistrivõistlustel. Selge see, et mingi tõukamine see ei ole, keegi pannakse lihtsalt ala peale välja. Võib-olla ei ole asi enam populaarne, tüdrukud ei tahagi enam saada tugevaks. Poisid ikka võiksid tahta.

Asi on muidugi selles ka, et heiteajasad õpetada on üldse raske. Ise pead ikka olema enne teinud, päris nii ei saa, et võtad ühel päeval kätte ja oledki treener valmis. Üldfüüsilist, seda võib küll igaüks teha. Heited jälle tahavad spetsiafiliste, pisilihaserühmade arendamist. Muidu tulevad vigastused.

Seda ma ütlen ka, et eesmärgiks, mille nimel treenida, ei saa olla ainult rajooni meistrivõistlused, see ei paku midagi. Kui teha, siis ikka nii, et vabariigis tuleks keegi kolme parema hulka.

Minul omal ajal oli see küll nii.

Enn KERGE
(Järgneb)